

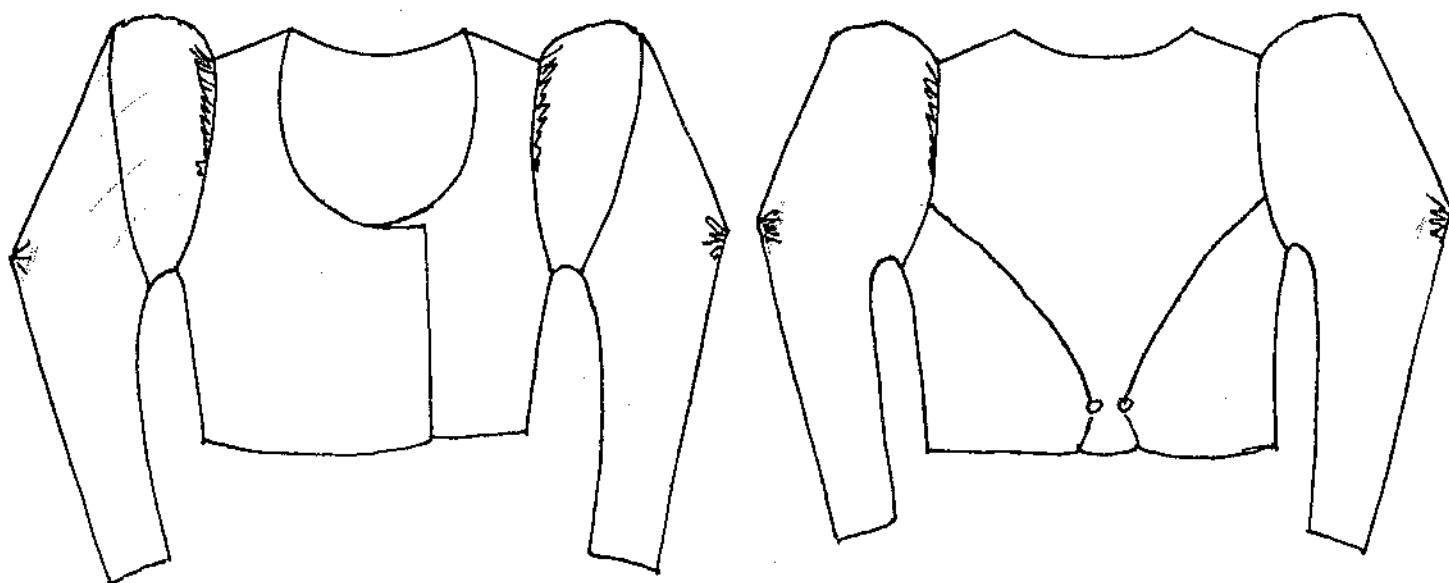
LÄNSHEMSLÖJDEN SKARABORG

1(9.)

Tröja använd till Rackebydräkten.

Härkomst: Kållands hd. Från ca 1840.

Nordiska Museet, inv.nr 62.982 a.

Material:

Yttertyg, kypert, svart ylle

Foder, tuskaft, oblekt linne

Lingarn, mörkbrunt, silkesgarn, svart

7 hyskor och 7 hakar

2 vita porslinsknappar

Bivax

Mönstret är helt efter originalet, som är litet i storleken

För att få rätt storlek sy först en modell i ett stadigt tyg t.ex. lakansväv.

Förstoring och förminskning av mönstret se separat blad

Originalets foder har ett randigt tyg i lin och ylle, tillsviadare används ett oblekt linne.

Skaraborgs läns Hemslöjdsförening ideell förening

Postadress
Box 374
541 28 Skövde

Besöksadress
Petter Heléng. 3
Skövde

Telefon
0500-410397

Reg.nr
866601-2284

Postgiro
9 52 49.9

Bankgiro
5704-9199

Krymp yttertyget genom dampning med våt trasa.

Krymp fodertyget genom tvätt i 60°. Stryk det slätt innan det är helt torrt.

Tillklippning: Lägg ut tygmodellernas alla delar på yttertyget. Se upp med tråddriktningen.
 Klipp med 1,5 cm sömsmån utmed alla sidor utom kilen, som klipps med 1 cm sömsmån.
 Fodret klipps lika som yttertyget, men till skörtet används yttertyget. Ärmens foder klipps något smalare från kullen till skarvsömmens slut.

Trådmarkera runt alla mönsterdelar, markera uppklippet för kilen.

Pressa fast små bitar av vlieseline i toppen på uppklippet för kilen.

Detta görs för att tyget ej ska repa sig.

Kasta runt alla delar.

Samtliga sömmar sys med efterstygn och brunt vaxat lingarn där annat ej angives.

Sömnad av kil: Gör uppklippet för kilen på framstycket enligt mönstermarkering och kasta.
 Sy fast kilen från avigsidan med efterstygn. OBS! Kilens ska vara rund upptill.
 Putsa sömsmånen och pressa isär.
 En rad med prickstickning sys 2 mm in på tröjan för att hålla sömsmånen på plats.

Sidsömmarna: Lägg framstycket och bakstycket räta mot räta och sy sidsömmen, sträckan A-B. OBS! Ej skörtet.
 Sömmarna pressas isär.

Yttertygets sömsmåner viks in vid halsringningen, framkanten och nertill.
 Träckla.

Sy en rad med prickstickning ca 8 mm från kanten.

Vik in sömsmånen runt skörtet efter det att jack är klippta i sömsmånen enligt markering på mönstret. Sy med prickstickning 5-6 mm från kanten.

Sy ihop skörtet och framstycket med små förstygn.

Sträckan B-C.

Prova tröjan och kontrollera passformen på axeln. Sy ihop yttertygen räta mot räta.

Pressa isär sömmarna.

Ärm:

Lägg vecken bakåt enligt markering på mönstret. Träckla. Prova passformen på ärmringningen och ärmkullens längd. När det passar knäpps vecken på ärmen med en kedjesömsrad ca 3,3 cm från ärmsömmen. Detta sys med svart dubbelt tvåtrådigt silkesgarn.

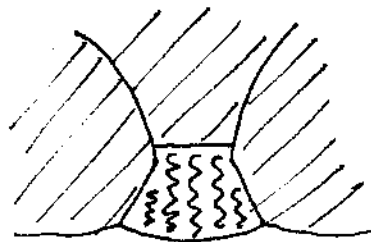
Sy ihop ärmen ner till markering på mönstret.

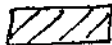
Sömsmånen på ärmens nederkant och sprund viks in och en rad med prickstickning sys 5-6 mm från kanten nästan osynlig på rätsidan. Träckla fast ärmen, som sys i med efterstygn.

Foder:

Kilen sys likadant som på yttertyget.

Sömsmånen på skörtets foder viks in nertill och utmed sidorna. Träckla fast det.

 = AVIGSIDA

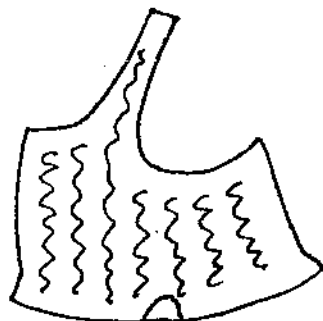
Vecken på ärmens foder läggs på samma sätt som yttertygets ca 15 st lagda veck. Träckla.

Ärmsömmen sys genom att framsidan läggs över baksidan och sys ihop med fällstygn.

Sätt i fodret med avigsidan mot ärmens avigsida.

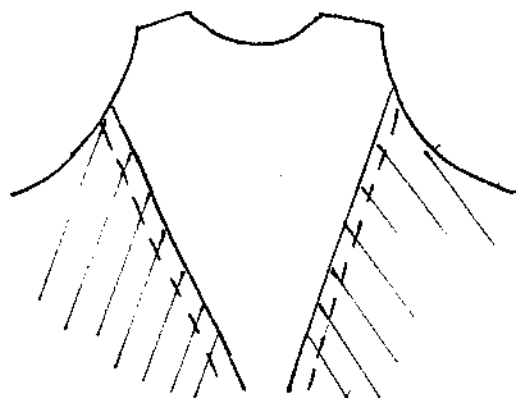
Träckla stadigt runt hela ärmen;

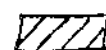
På ytterygets aviga läggs framstyckets foder och tråcklas stadigt fast över hela framstycket, men lämna 4-5 cm från kanten.

Vik sedan in fodret runtom utom vid sidsömmen, där bakstyckets foder ligger över.

Ytteryget skall råda 1-2 mm, tråckla.

 = FODER

Fodrets bakstycke läggs på plats och tråcklas lika som framstycket. Lämna 4-5 cm runt kanterna.

Vik in fodret runt halsringningen och nertill mot skörten, tråckla. Ytteryget ska råda 1-2 mm.

All tråckeltråd på fram och bakstycke måste sitta kvar för att hålla fodret på plats vid prickfällningen.

Sömsmånen vid sidsömmarna på bakstyckets foder viks in och sys fast med fällstygn. Sy även fast fodret mot skörten. Fålla fast fodret runt hals- fram- och nederkanten samt biten mot skörtet med fällstygn som går igenom på rätsidan och bildar en stickning.

Skörtets foder sys fast likadant.

Prickfällning, se stygnbeskrivning.

En extra förstygnsrad sys 6-7 mm från prickfällningen runt hals- och framkant. OBS! Går igenom båda tyglagren.

Vid axeln viks bakstyckets sömsmån in och läggs över fram-

styckets.

Sy sömmen med kaststygn.

Sömsmånen vid ärmringningen på fram- och bakstycke viks in och läggs över ärmens foder. Sys fast med fällstygn.

Infodring av ärm: Klipp i yttertyget enligt mönstret 2 st. infodringsbitar till ärmens nedre del. Se markering på mönstret. Sömsmån tillägges.

Vik in samtliga sömsmåner, tyget lägges på ärmens nederkant, aviga mot aviga. Sy fast stycket med prickfällning vid sprund och nederkant.

Den återstående sidan läggs över fodret och sys fast med fällstygn. 3,5 cm från nederkanten sys en rad med prickstickning för att låsa fodret.

Hakar och hyskor sys fast enligt markering på mönstret.

Två knappar sys fast baktill vid skörten på yttertyget. Se markering.

Två hakar sys fast mitt för knapparna på avigsidan för att häkta upp kjolen.

Tag bort all tråckeltråd. Pressa hela tröjan.

Mönsterförändringar

Lämpligt tyg till modellen är lakansväv.

Klipp ut mönsterdelarna i tyg.

Lägg till 1 cm sömsmån där två delar sys ihop, även i framkanten för att kunna nåla ihop livet.

Vid avprovning behövs hjälp av en person som är väl insatt i sömnad av folkdräkter för att stilen på plagget ej ska förvanskas.

OBS! Vissa detaljer får ej förstöras: bakstyckets bredd nertill, axelbandens bredd och skörtens storlek.

Försök dessutom hålla stilen och formen på halsringningen.

Vid provning ska de plagg som ska bäras under vara på.

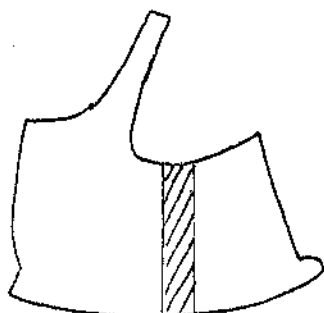
Några sätt att förstora ett mönster, förminskning sker på samma sätt.

= utökning

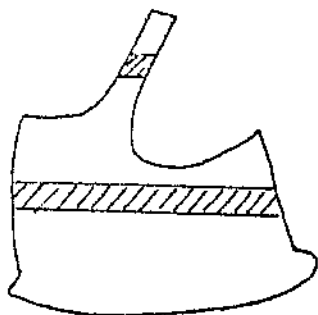
= intagning

Om det inte når ihop framtill?

Klipp upp modellen mitt under armen o sätt i en lagom stor bit.

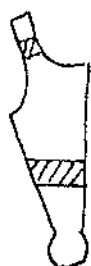
Prova igen och nåla ihop den framtill.

Om det är för lite för kort?

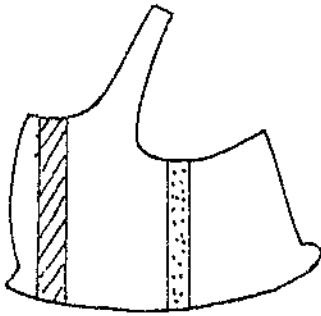
Klipp av mitt på axeln och sätt i en lagom stor bit.

Om det är mycket för kort?

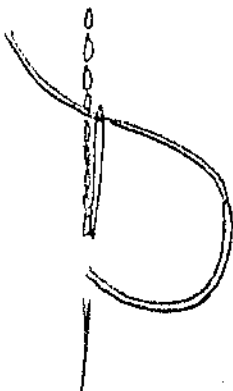
Klipp även upp fram- och bakstycke tvärs över och förläng med en bit, kan göras på två olika ställen.

Om du måste öka en mycket stor bit under armen,
kanske halsringningen ser snäv ut?

Klipp upp framtill från urrengningen och rakt ned
och lägg i en så stor bit att axelbandet kommer
på rätt plats och urrengningen ser riktig ut. Tag
in lika stor bit under armen.

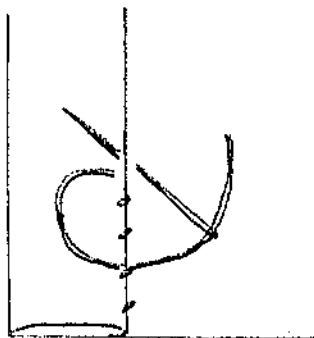
När livstycket av bomullstyg passar, klippes all sömsmån bort i
sömmarna och mönstret är klart att användas.

STYGNFÖRKLARING

Efterstygn

Stick ner nålen vid föregående stygn och stick upp den lika långt framför tråden.

Fällstygn

Stick ner nålen snett från höger till vänster. Nålen ska ta ordentligt i både yttertyg och fäll.

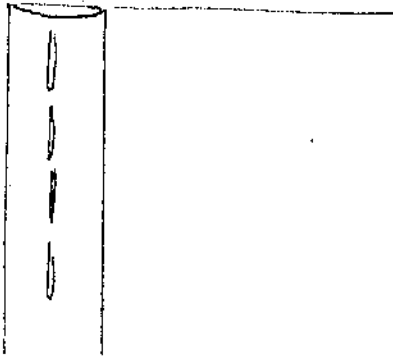

Kedjestygn

Lägg en ögla från vänster till höger. Stick ner nålen intill tråden och stick upp den i öglan. Stygnlängd 3 - 4 mm.

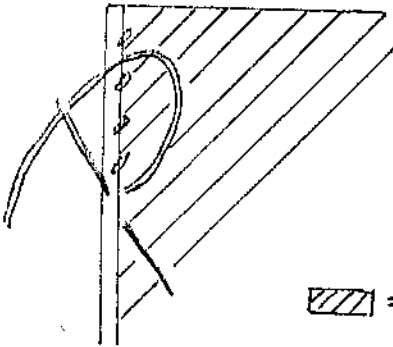
Förstygn

Samma som träckelstygn.

Prickstickning

Sys på samma sätt som förstygn.
Stygnen på rätsidan är mycket korta.

Prickfällning

Sys på samma sätt som fällstygn. Nålen går ordentligt igenom yttertyget så att en prickrad bildas på rätsidan.

 = FODER